

nokot, Hajtovics alezredest, Kartyinov gárdaalezredest, az orosz hadsereg tiszti küldöttjeit, a dicső Vörös Hadsereg jelenlevő katonáit és tisztjeit, továbbá a város polgári és katonai halóságait. Meleg szeretettel üdvözölöm Kéthly Anna szociáldemokrata képviselőt és Gerő Ernő elvtársat, a Ma-

Kéthly Anna beszéde

Tisztelt elvtársaim! Ünneplő munkátestvérek!

Szabad májust, vörös májust ünneplünk az egész világ szabad munkásnépe mindenütt. Ragyogó tavaszi nap ontja sugarait a tépelt magyar földre, a tépelt magyar földön a világ szabad dolgozóival együtt ünneplünk magyar munkásnépre is. Mintha kárpótlást kívánna adni nekünk ez a ragyogó tavaszi nap az elmúlt évtizedek fájdalmas májusaiért, azokért a májusi napokért, amikor szívünk ünneplő hangulatát nem engedte harsogó örömmé alakulni a fekete sors, amely a dolgozó magyar nép osztályrésze volt. Mintha kárpótlás lenne ez a gyönyörű nap legfőképpen a tavalyi májusért, a megölt ünnepért, a ránk kényszerített hallgatásért, amikor nem volt más vörös szín a magyar földön, mint az ömlő magyar vér.

Részletesen ismerteti a szónok az eddigi magyar májusok történetét, a magyar dolgozó harci erejének növekedését, az elnyomatást, majd áttér a Szociáldemokrata Párt szerepére.

A magyarországi Szociáldemokrata Párt megmunkálta jól a lelkek ugáját, feltörte a fásultságot, a belenyugvást, a közömbösség földjét. Szép májusok, büszke felvonulások sorozatai bizonyították a világ más, halárokön túl élő munkásnépeinek, hogy mi is vagyunk, dolgozunk és várunk a közös ünnep eszméinek valóságára. Ötvenhat év alatt a föld felett és a föld alatt érlelődött a májusi gondolat és igyekezett cselekedtetni, valósággá válni.

De, tisztelt elvtársaim, még az utolsó negyedszázadban is megünnepeztük a mi májusunkat. Há felvonultunk, akkor a lovasrendőrök és csendőrök kerítése mögött vonultunk fel és ha beszéltünk, a gyorsíró és a rendőrtiszt előtt kellett beszélni. Így kerültek legjobbjaink preventív fogságba május elsején. Mégis ünnepeleltünk. Akkor már tudtuk, hogy az ő kegyetlenkedésük csak védekezés az elmulás ellen és a mi támadásunk az utolsó támadás ez ellen a korhadt rendszer ellen. Csak legutolsó ünnepünket fojtották meg 1944 május elsején. Ennek a fojtogatásnak napjai azonban már az ő számukra is az elpusztulás végső óráitól való rettegés ideje volt. Közelgett a felszabadító Vörös Hadsereg (éljenzés és taps) és valamennyien szavaltuk és mondtuk Rachelnak az anyának siralmát: »napjaid számítvak, megfijult az idő, S akitől rettegsz, nem féli fegyverid ő — Az Ige az Eszme«.

Szabadok vagyunk

A csendes májusból is tudtuk azonban, hogy nekünk rettegésre többé nincs okunk. Most újra itt van május elseje. A régi munkásdal frissen, új értelemmel harsog a napsütésben: »Mindannyian testvérek vagyunk, az Eszme él és győzni fog«. Mennyivel szebben hangzik ez a refrén mint akkor, amikor testvéreinktől elzárva egymásközött énekeltük csak. Elvtársaim: Soha ennyi vidám büszkeséggel nem szállt még a két ég felé a munkásdal, mint ezen a gyönyörű tavaszi szabad májusi napon. (Éljenzés és taps) Szabadok vagyunk! Nem tudjuk ezt elég hangosan kikiáltani. Szabadok vagyunk és mellettünk állnak a felszabadítók. (Éljenzés és taps)

Mellettünk állnak a felszabadítók és az idősebb testvér szeretetével és bizalmával figyelik azt, hogyan élünk, alkotunk, dolgozunk elnyert szabadságunkban, amelyet azért kaptunk, hogy élni tudjunk vele és építő munkával beilleszkedhessünk egy demokratikus népközösségbe.

Velünk vannak a fiatalok is, akik a jövő és akik nem fognak többé rabszolgadrókséget átvenni apjuktól és anyjuktól. Velünk vannak a munkásasszonyok is, akik nevelik a jövődőt és akik a munkásgyermeknek lelkét elkészítik arra, hogy a közösséggel együtt menetelni és dolgozni képesek legyenek. Mögöttünk még a világ demokratikus népének szövetsége él

gyar Kommunista Párt titkárát.

Tombác Imre átadja a szót Kéthly Annának, a szegedi dolgozó régi nagy barátjának. A közönség meleg tapsal üdvözli a szónokot, aki messzeesengő hangon hirdeti az első szabad május tanításait.

a Szovjetunióval (Éljenzés és taps).

Ez a szövetség biztatás és bátorítás a szabadság levegőjében építő magyar akarataknak is és félelmes fenyegetés a régi világ itt rekedt maradékainak, azoknak, akik nem tudnak leszokni arról, hogy osztálykiváltságukat megvédelmézzék.

Félelmes fenyegetés azonban azoknak is, akik nem tudnak az alázatos robotember lelkétől megszabadulni, akik jól érezték magukat szolgáknak és eltaposottaknak, akik túrték a csizmát, a korbácsot, amely a földre tiporta őket és akik szolgáknak, alázatos robotembernek nevelték gyermekeiket. A szervezett szociáldemokrata munkásság a szocializmus fényénél tanulta meg, mi a demokrácia és mi a szabadság. A szocializmus ereje emelt fel bennünket, ez mentette meg lelkünket az összeroppantástól, a posványtól, az árulástól. Nem tartozunk semmivel az uri Magyarországnak. Megfizettünk mindenért, még azért is, amit ők törtek össze.

Szocialista öntudattal felelősséget vállalóan vesszük kezünkbe a szabad Magyarországot sorsát. Magunkért fogunk dolgozni. Uj gyárakat, uj be-

Gerő Ernő beszéde

Szeged dolgozó népe! Elvtársak! Elvtársnők! Szeged Ifjusága!

Több mint negyed század óta most ünneplhetjük először szabadon a magyar munkásság és Szeged munkássága is a világ dolgozóinak harcok ünnepét. (Éljenzés és taps.) Az évtizedek folyamán május 1. mindig a munkásság se-regszemléje volt és ezen a napon szoktuk összegezni munkánk eredményeit és számot vetni magunknak arról, hogy milyen új nagy feladatok állnak még előttünk. Az idei május 1. mind az eddig elért eredmények és sikerek, mind az előttünk álló nagy feladatok tekintetében csodálatos forduló pontot jelent.

Az idei május elsejéhez négy nagy győzelem fűződik.

A négy győzelem

Az első győzelem abban áll, hogy a diadalmas Vörös Hadsereg az egész ország területét felszabadította a német fasiszta és nyilas járom alól.

A második nagy győzelem, elvtársaim, abban áll, hogy a föld-

A munkásegység legyen olyan szilárd szikla, melyen a magyar nemzeti függetlenség megdönthetetlen vára épül fel

De mi nem tépelődünk a mul-ton, hanem szívből örülünk, hogy megteremtettük a harcok munkásegységet, amely alapját képezi a Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontnak. Ez a munkásegység kifejezésre jut többek között abban is, hogy az idei május 1. az első, amelyet a Magyar Kommunista Párt, a Magyar Szociáldemokrata Párt és a Szabad Szakszervezetek együtt szerveznek meg, hogy ezt a munkásegységet kifejezésre juttassák. Kifejezésre jut továbbá ez az egység abban is, hogy a mostani május elsejének előestéjén jelent meg a Magyar Kommunista Párt központi lapjában, a Szabad Népben és a Szociáldemokrata Párt lapjában, a Népszavában egy történelmi okmány, amely pártunk vezérének, Rákosi Mátyás elvtársnak (éljenzés és taps) és a Szociáldemokrata Párt vezetőjének, Szakasits Árpádnak (éljen-

velett földeket, új fórumokat, új iskolákat teremtünk, amelyben a munka öröme, szépsége, boldogsága és igazsága uralkodjék majd azon a földön, amelyről a költő megénekelte nekünk: „Itt élnek, halnak kell!”

— Felsorakozunk és elindulunk egy méltó és szabad nép otthonának felépítésére.

Együtt indul az egész munkáosztály, amelynek harci szövetségét nem zavarhatja meg többé sem nyílt, sem álcázott bujkáló reakciós kísérlet.

Rajtunk áll, hogy így lesz-e. A májusi kiáltvány szent szavai szálljanak szét a nagy világba.

— Eljen a szabad május 1! Eljen a munkáosztály harci egysége! Eljen a nemzetközi munkásszolidaritás! Eljen a munkásság megbonthatatlan szövetsége! Eljen a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front! Eljen az újjászülető erős, boldog, demokratikus Magyarország!

A felvonult dolgozó nagy tömege lelkes tapsokkal honorálja Kéthly ünnepi beszédét, majd az elnökö Tombác Imre Gerő Ernőt, a Magyar Kommunista Párt titkárát jelenti be. Az emelvényre fellépő Gerő Ernőt hatalmas taps fogadja. Az ünneplő tömeg tudja, ki áll az emelvényen. Tudja: Gerő Ernő volt pártja élén az első, aki a felszabadult Szegedre érkezett és elindította innen az ország politikai újjászervezését, irányította a Nemzeti Függetlenségi Front megalakításának munkáit és vezető szerepet vállalt az egész nemzet által magává tett újjáépítési program megszervezésében.

reformról szóló kormányrendelet végrehajtásával felszabadult a magyar parasztság a földesuri járom alól. Közel 3 millió katasztrális holdnyi földterület jutott már a nincstelnek, a törpebirtokosok és középbirtokosok kezébe. Közel hatszáz ezer parasztesalád 3 millió lélekkel jutott ilyen módon földhöz, amelyet a fiatal magyar demokrácia kezébe kapott. Megszűnt a magyar nagybirtokos uri osztály, mint osztály. Megszűnt az az osztály, amely egy emberöltő alatt két ízben döntötte bele az országot hatalmas háboruba, váltságba, összeomlásba. A földreform megvalósításával megszilárdult a munkáosztály és parasztság szövetsége. (Éljenzés és taps.)

A harmadik nagy eredmény, tisztelt elvtársaim, amellyel május elsejéhez érkezünk, abban áll, hogy létrejött és megszilárdult a munkáosztály harci egysége. A Magyar Kommunista Párt (Éljenzés és taps) több mint tíz évvel ezelőtt emelte magasra a munkásegység lobogóját és két évvel a jelenlegi világháború kitörése előtt, 1937-ben magasra emelte a nemzeti függetlenségi összefogásnak zászlaját.

zés és taps) aláírásával jelent meg. Ez az okmány az egység okmánya. Szükséges, hogy mindkét szervezet és tagjai kötelességüknek tartásák azt, amit ez az okmány követel. Ez a két munkáspárt leg-szorosabb együttműködéssel kell hogy dolgozzon az új szabad demokratikus Magyarország felépítésének érdekében.

A negyedik nagy eredmény, amellyel május elsejéhez értünk és ez az összes eredmények és győzelmek koronája, hogy az idei május elseje egybeesik a német fasiszta imperializmus szeptuásával. A diadalmas Vörös Hadsereg a nagy Sztálin marsall vezetésével (Éljenzés és taps) körülzárta Berlint és most az utolsó odukból füstöli ki a német fasisztákat.

Tisztelt Elvtársak és Elvtársnők! Kinek köszönhetjük ezeket a hatalmas győzelmeket? Minde-nekelőtt és elsősorban a dicsősé-

ges Vörös Hadseregnek. Annak a Szovjetunióknak, amely nélkül a fasiszta mocskos áradata előntötte volna az egész világot.

Köszönjük a Szovjetnek, hogy megmentette Európa népeinek függetlenségét és szabadságát, megmentette az európai kultúrát a fasiszta barbárságtól. Köszönhetjük a nagy Sztálin lángeszének (éljenzés és taps), államférfiúi bölcses-gének, hadvezéri zsenialitásának, amely diadalra vitte a Vörös Hadsereg fegyvereit. Mi magyar kom-munisták büszkéek vagyunk arra, hogy testvérpártja vagyunk annak a nagy orosz bolsevik pártnak, amely Sztálint adta a világnak. Annak a bolsevik pártnak, amely képes volt megszervezni egy két-százmillió birodalmat, képes volt sokmillió hadsereget sorompóba állítani, az ellenség háta mögött milliós tömegeket partizánharcba vinni és a gyárakban, a mezőkön tíz és tízmilliókat a termelés szá-mára megszervezni és képes volt a szervezett német fasiszmust szét-zuzni.

Ezért május elsején hálatelt szívvel emlékezünk mi magyar kom-munisták az orosz bolsevik párt-ról: Lenin és Sztálin pártjáról. Hálatelt szívvel emlékezünk a Szovjetről és a Vörös Hadsereg-ről, amely szétverte azokat a bilincseket, amelyeket a német fasisz-mus és a magyar reakció rak-lott a magyar munkáosztályra és a magyar népre.

A négy új feladat

Tisztelt Elvtársaim! Május elseje fordulópont lett az elért sikerek és győzelmek szempontjából. Fordulópont ez azonban más szempontból is. Május elsejével lényegében lezárult a felszabadult Magyarország első fejlődési szakasza. Amint mondtam, az ország szabad, a föld lényegében azé, aki megműveli. Most az újjáépítés feladatai nyomulnak előtérbe, fel kell támasztani az országot a romokból. Meg kell indítani az egész országban a gazdasági életet, a termelést.

Melyek ezek a feladatok? A Magyar Kommunista Párt négy pont-ban jelöli meg ezeket. A mi véleményünk szerint mindenekelőtt ujjá kell építeni a közlekedést és ezen belül a vasuti közlekedést. A vasúthoz tartozik a távíró, a táv-beszélő és a posta. Ezért az ipar jelentékeny részét, a munkaerőt, az anyagi erőforrásokat összpontosi-tani kell most a közlekedés és elsősorban a vasut újjáépítésére.

A második nagy feladat, elvtár-saim, az, hogy megszilárdítsuk a földreform megvalósításának eredményét. A paraszt földet kapott. Ahhoz, hogy kenyeret adhasson a városnak, az kell, hogy szerszá-mot és gépeket kapjon. Ezért nekünk most összpontosítani kell erőnket a mezőgazdasági és gép-gyártó iparra, hogy a paraszt a birtokon, amelyet kapott, megszi-lárdíthassa a maga gazdaságát és megerősödhessen a város és falu, a parasztság és munkásság szövetsége.

Újjáépítési minisztérium fel-állítását javasoljuk

A harmadik nagy feladata az építőipar és építési munkálatok legsürgősebb végrehajtása. Az ország városainak többsége jelen-tékeny mértékben elpusztult. Ren-geteg gyár és ház sérült meg, ezeket azonban csekély munkával tető alá lehet hozni. Azért a Ma-gyar Kommunista Párt véleménye szerint újjáépítési minisztérium, vagy kormánybiztosság kezébe kell összpontosítani mindazt, ami eh-zhez szükséges.

Végül, elvtársaim, a negyedik pont, amelyben megjelöljük a fel-adatokat: a megfelelő munkaerő-gazdálkodás. Ez megfelelő nyelcs-